

TÜRK KÜTÜPHANECİLER DERNEĞİ
İSTANBUL ŞUBESİ YAYINLARI No. 10

KİTAP VE KUTUPHANE TARİHİNE GİRİŞ

JALE BAYSAL

İSTANBUL - 1991

Dizgi : Platin Dizgi

Baskı : Özgüt Matbaası - Çağaloğlu - İST.

Baysal, Jale

Kitap ve kütüphane tarihine giriş

Jale Baysal - İstanbul: Türk

Kütüphaneciler Derneği İstanbul Şubesi, 1991

Kaynakça Bölüm Sonlarında

ISBN 975 - 7653 - 15 - 2

I. kitap adı. II. Dizi.

İÇİNDEKİLER

1-KÜTÜPHANE KONUSUNA GİRİŞ

- Kütüphanenin Tanımı	6
- Kütüphanenin Temel Amaçları	6
- Kütüphanenin üç temel görevi.....	7-8
- Kütüphanenin Düzenleme Görevi	8
- Kütüphanenin Yararlandırma Görevi	8
- Kütüphanenin Ortaya Çıkışı	8
- Kütüphanenin Özniteliği	10
- Günümüzde Kütüphanenin Önemi	10-11
- Günümüzün Başlıca Kütüphane Türleri	11-12
- Milli Kütüphaneler	12
- Üniversite Kütüphaneleri	12
- Halk Kütüphaneleri	12-13
- Okul Kütüphaneleri	13
- Özel Konu Kütüphaneleri (Special Libraries)	13
- Kütüphane Tipolojisi	13
- Kütüphaneci Açısından Kültür Kavramı	15
- Kaynakça.....	15-16

2 -YAZI

- Yazının Başlangıcı	17-21
- Çivi Yazısı	21-23
- Eski Yazıların Okunması Hangi Yararları Sağlar	23
- Hiyeroglif	23-24
- İlk Alfabelerin Doğuşu	24-25
- Kiril Alfabeti	26
- Arap Alfabeti	26
- Türkçenin İlk Yazı Dili Örneklerini Vermiş İki Alfabe	26-27
- Uygur Alfabeti	28
-Kaynakça.....	28

3- KÜTÜPHANELERİN DOĞUŞU VE GELİŞMESİ

- Dünyanın İlk Kütüphaneleri	29
- Eski Mısır'da Kütüphaneler	29-30
- Asur-Babil Kültür Çevresinin Kütüphaneleri	30-31
- Asur Banipal Kütüphanesi	31-32
- Eski Çağın Yazı Araçları: Kil Tabletler, Papirus ve Parşömen	33-35

- Eski Yunan Kültür Çevresinin Kütüphaneleri	35-36
- Hellenistik Çağın Kütüphaneleri	36
- Mousaion	36-38
- Bergama Kütüphanesi	38
- Yunanlıların ve Hellenistik Çağın Başka Kütüphaneleri	39
- Eski Roma'nın Kütüphaneleri	39-40
- Antik Çağda Hıristiyan Kütüphaneleri	40-41
- Ortaçağda Batı Dünyasının Kütüphaneleri	41-42
- Batıda İlk Üniyversiteler Dönemi	42-43
- Prenslik Kütüphaneleri	44
- Halka Açık Kütüphanelerin Doğuşu	44
- Reformasyon Hareketinden Sonra Kütüphaneler	44-45
- Kullanılan Kütüphane Fikrinin Doğuşu	45
- Halk Kütüphanelerinin Doğuşu	45
- Özel Konu Kütüphanelerinin Doğuşu	45
- Günümüzde Kütüphaneler	46-47
- Günümüzün Kütüphanelerle İlgili Özel Sorunları ve Dökümantasyon	47-48
- Ortaçağda İslâm Dünyasının Kütüphaneleri	48-50
4- TÜRKİYEDE KÜTÜPHANELER.	
- Cumhuriyet Döneminde Türk Kütüphaneciliği	54-58
- TÜR DOK	59-60
- Kaynakça.....	60-61
5- KİTAP BASMACILIĞI	
- Kitap Basmacılığının Bulunması	62-63
- Kağıdın Bulunması	63-64
- İlk Baskılar	64-65
- Devingen Harflerle Baskı	65
- Uygur Basımevi	65
- Gutenberg'in Devingen Harflerle Basmayı Buluşu	66-67
- İlk Türk Basımevi	67-68
- Osmanlı İmparatorluğu'nda Azınlık Basımevleri	68-69
- Avrupa'da Arap Harfleri İle Basılan Kitaplar	69
- İlk Türk Basımevinin Kuruluşu	70-73
- İlk Basılan Kitaplara Genel Bir Bakış	73-76
- Müteferrika'dan Sonra Basımevlerimiz	76-77

- Bulak Basımevi	77-78
- Taşbasması Tekniği İle Çalışan İlk Basımevi	78
- Takvimhane-i Âmire'nin Kuruluşu	78
- İlk Özel Basımevleri	78
- Başlangıçtan Günümüze Kadar Türkiye Yayınlarına Genel Bir Bakış	79-82
• I. Dönem (1729-1742)	79
• II. Dönem (1745-1803)	80
• III. Dönem (1803-1839)	80
• IV. Dönem (1839-1869)	80-81
• V. Dönem (1869-1876)	81-82
- 1729'dan 1876'ya Kadar İlk Dönemin Genel Değerlendirmesi	82
- 1876-1923 Dönemi. Birinci Meşrutiyetten Cumhuriyet'in İlanına Kadar	82-83
- Osmanlı İmparatorluğu Döneminde Batı Dillerinden İlk Çeviriler	83-84
- Gazete Türü ve İlk Türk Gazeteleri	84-88
- Cumhuriyet Dönemi Yayınları	88
- 1929-1939 Dönemi. Yeni Harflerin Kabul Edilmesinden İkinci Dünya Savaşına Kadar	89-90
- 1930-195- Dönemi II. Dünya Savaşından Çoğulcu Demokrasiye Geçiş Yıllarına Kadar	90
- 1950-1960 Dönemi	90
- 1960-1971 Dönemi	91
- 1928 Sonrası Türkiye Yayınlarının Genel Değerlendirmesi	91
- Harf Devriminden Önceki ve Sonraki Yayın Üretiminin Karşılaştırması	92
- Kaynakça	93-94